

2005. július 5., kedd

P6_TA(2005)0270

Az euróra és a GMU-ra vonatkozó információs és kommunikációs stratégia

Az Európai Parlament állásfoglalása az euróra és a Gazdasági és Monetáris Unióra vonatkozó információs és kommunikációs stratégia megvalósításáról (2005/2078(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett közleményére az euróról és a Gazdasági és Monetáris Unióról szóló információs és kommunikációs stratégia megvalósításáról (COM(2004)0552),
 - tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, a Régiók Bizottságához és az Európai Központi Bankhoz intézett közleményére – Első jelentés az euróövezet jövőbeni bővítésének gyakorlati előkészületeiről (COM(2004)0748),
 - tekintettel az euró bevezetésével kapcsolatos rendelkezésekről szóló 2000. június 16-i állásfoglalásaira⁽¹⁾,
 - tekintettel az euróról és a Gazdasági és Monetáris Unióról (EMU) szóló kommunikációs és információs stratégia 2002-ig történő megvalósításáról szóló 2000. július 6-i állásfoglalására⁽²⁾,
 - tekintettel a gazdasági szereplőket az euróra történő áttérésben segítő eszközökről szóló 2001. július 4-i állásfoglalására⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A6-0197/2005),
- A. mivel hatéves fennállását követően az EMU elérésére és az euró bevezetésére irányuló projekt általában nagyon sikeresnek tekinthető;
- B. mivel az eurónak a nemzetközi pénzügyi piacokon meglévő elismertsége, az euróban történő kereskedelmi számlakibocsátás folyamatosan növekvő mértéke és a nemzeti banki tartalékok világszerte növekvő mértékű dollárról euróra történő átváltása megerősíti ezt;
- C. mivel a közös valuta és az ahhoz kapcsolódó eszközök – az egységes monetáris politika és a gazdaságpolitikák megerősített összehangolása – előnyeit (a történelmi mélységű kamatok miatt rendelkezésre álló olcsóbb finanszírozás, az árak középtávon árcsökkenéshez vezető átláthatósága, az euróövezeten belül az átváltási árfolyamkockázat megszűnése, az EU-n belüli kereskedelem és utazás könnyebbé válása, nyomásgyakorlás a tagállamokra stabilitásorientált fiskális politika végrehajtására) ebben a szakaszban komolyan nem lehet megkérdőjelezni;
- D. mivel ugyanakkor az európai közvéleménynek részben kedvezőtlen a benyomása az euróról, különösen azokban a tagállamokban, ahol a nemzeti valutát az euróval szemben magas árfolyamon rögzítették; mivel az Eurobarometer közvélemény-kutatásai azt mutatják, hogy ez a tendencia erősödik, hiszen a közös valuta támogatottsága az euróövezeten belül közvetlenül az áttérést megelőzően 68%-os volt, közvetlenül azt követően 75%-os, és 66%-os 2004 első félévében; mivel a svédországi és dániai népszavazás kedvezőtlen eredménye szintén bizonyítja az európai közvélemény közös valutával szembeni szkeptikusságát; mivel az új tagállamokban végzett közvélemény-kutatások szintén bizonyos mértékű szkepticismust tükröznek az euró átvételével szemben, amelyet elsősorban a vonatkozó tájékoztatás hiánya okoz;

⁽¹⁾ HL C 67., 2001.3.1., 324. o.

⁽²⁾ HL C 121., 2001.4.24., 459. o.

⁽³⁾ HL C 65. E, 2002.3.14., 162. o.

2005. július 5., kedd

- E. mivel ezeket a benyomásokat nagymértékben fokozza az áttérés során elkövetett néhány hiba, annak ellenére, hogy az politikailag és technikailag hasznos és nagyon sikeres művelet volt, és csupán 0,2%-os hatást gyakorolt az inflációra; mivel nem szenteltek elég figyelmet az áttérés átlagos fogyasztóra gyakorolt hatásának, aki az alapvető árucikkek és szolgáltatások drágulását érezte, és a kis- és középvállalkozásoknak, amelyek nem voltak megfelelően tájékoztatva, és nem jutottak elegendő készpénzhez; mivel utólag világos, hogy hiba volt az euróról szóló kommunikációs kampányt olyan hamar, közvetlenül a fizikai bevezetése után befejezni;
- F. mivel az Eurobarometer mennyiségi felmérései mellett fontos lenne minőségi felmérések végzése is abból a célból, hogy feltárják a polgárok euróhoz való hozzáállásának mélyebb okait; mivel csak alapos beszélgetések során derülhet fény a valódi okokra, amiért bizonyos csoportok elutasítják az eurót és szkeptikusak a GMU-val szemben, és mivel csak ez a módszer célravezető célzott információs stratégiák esetében, amelyek tekintetében az érintett tagállam és a tájékoztatásért felelős nemzeti tisztviselők határoznak az (euroszeptikus) társadalmi csoportok kiválasztásáról;
- G. mivel az ipari tapasztalatokat és az „értékesítés utáni marketinggel” kapcsolatos médiatanulmányok eredményeit alkalmazni lehet egy üzenet fontosságának megerősítésére még az euró bevezetése után is; mivel nem csak az fontos, hogy az euró bevezetéséig megnyerjék a polgárok bizalmát, de az euró bevezetése után is rá kell szolgálni erre a bizalomra azokban, akik meg vannak győződve döntésük helyességéről, illetve formálni kell véleményüket tájékoztató üzenetek és események által;
- H. mivel az euróra és az EMU-ra vonatkozó koherens, ambiciózus és hosszú távú kommunikációs stratégiára van szükség a közös valuta támogatása, a múltban elkövetett hibák elkerülése és az új belépők számára zökkenőmentes átmenet biztosítása érdekében; mivel a Bizottság és az Európai Központi Bank (EKB), az Európai Parlament demokratikus felügyelete alatt és a tagállamok pénzügyi hatóságaival együtt az e stratégia sikeréért felelős legfontosabb testületek;
- I. mivel az új tagállamokban közép-, illetve hosszú távon elkerülhetetlen az euróövezetnél valamivel magasabb infláció, függetlenül az euró bevezetésétől – mivel még mindig jelentős és tartós különbségek vannak az árszintek között – és a felzárkózás összetett jelenségétől;
- J. mivel az európai demokratikus folyamat összefüggésében a hatékonyság végett minden európai témára irányuló információs és kommunikációs politikának illeszkednie kell az Európai Unió általános információs és kommunikációs stratégiájába, és így összefüggő módon kell megmutatnia a polgároknak azt, hogy az Unió miért jár előnyökkel mindennapi életükben;
1. üdvözli az EMU által nyújtott előnyöket, mint például az árstabilitás, a csökkentett tranzakciós költségek, az árak jobb átláthatósága az euróövezeten belül, kisebb volatilitás a nemzetközi pénzpiacokon, valamint védelem a külső sokkhatások ellen, kiemelkedően alacsony kamatlábak, alacsony jelzálogkamatok és könnyebb utazás; támogatja az eurót mint az európai integráció kifejező jelképét és olyan eszközt, amely közelebb hozhatja az európai polgárokat az Unió által támogatott eszményekhez,
 2. megállapítja, hogy az euró egyes polgárok körében egyértelműen népszerűtlen; úgy véli, hogy ez ellentétben áll azzal a ténnyel, hogy az euró lehet, hogy a valaha elindított legsikeresebb európai projekt; úgy véli, hogy a közös valuta kommunikációs prioritás marad az EU számára; meg van győződve arról, hogy az euró és az EMU előnyeit – árstabilitás, alacsony jelzálogkamatok, könnyebb utazás, védelem az átváltási árfolyam ingadozás és a külső sokk ellen – továbbra is népszerűsíteni és alaposan magyarázni kell a közvéleménynek; úgy véli, hogy különös hangsúlyt kell fektetni az európai polgárok, a fogyasztók és a kis- és középvállalkozások folyamatos tájékoztatására és friss információkkal való ellátására, mivel ezek nem rendelkeznek megfelelő kapacitással ahhoz, hogy azonnal átálljanak az euróban folytatott tranzakciókra;
 3. meggyőződése, hogy az euróra és az EMU-ra vonatkozó kampánynak a kisvárosokra és a távoli régiókra kell koncentrálni, ahol még ma is korlátozott a közvélemény tájékoztatása; úgy véli, hogy – feltéve, hogy az egyes tagállamok is így kívánják – fenn kell tartani az árak két pénznemben történő feltüntetését (nemzeti valutában és euróban), amíg a polgárok, különösen az ilyen régiókban, teljesen meg nem ismerik a rendszert;

2005. július 5., kedd

4. úgy ítéli meg, hogy elengedhetetlen, hogy a legbefolyásosabb politikai döntéshozók teljes politikai felelősséget vállaljanak a közös monetáris politika további fejlesztéséért és egy fokozott gazdasági koordinációért, mivel az euró hosszan tartó jó állapota hozzájárul az Unió átfogó fejlődéséhez, és mivel az euró népszerűsége fontos az európai alkotmányt létrehozó szerződés lehetséges ratifikálása tekintetében is;

5. támogatja a tagállamok közötti szorosabb gazdaságpolitikai koordinációt, a pénzügyi óvatosság elvét a megreformált, de erőteljes Stabilitási és Növekedési Paktum határai között; úgy véli, hogy egyrészt a brüsszeli Európai Tanács által 2005. március 22–23-án elvben elfogadott, módosított Stabilitási és Növekedési Paktum, másrészt a bizonyos témákat érintő, vonatkozó közösségi rendeletek a tagállamokban történő egységes végrehajtásuk által hozzájárulnak a tagállamok hosszú távú gazdasági stabilitásához és a lisszaboni stratégia célkitűzéseihez való igazodáshoz; hangsúlyozza, hogy az euró bevezetését követően tapasztalt alacsony gazdasági növekedést nem az új valutára való áttérés okozta, hanem az, hogy nem alkalmazták megfelelően az általános gazdaságpolitikai iránymutatásokat, nem hajtották végre a lisszaboni megállapodást és a strukturális reformokat;

6. üdvözlí a Bizottság legutóbbi jelentését az euróra vonatkozó kommunikációs stratégiájáról, de megállapítja, hogy a hangneme túlságosan optimista az uralkodó népszerűtlenséggel szemben; felkéri a Bizottságot, hogy kövesse a legfontosabb kommunikációs céljait és részletezze az elérésükhöz szükséges lépéseket; hangsúlyozza a modern marketingtechnikák intenzívebb alkalmazásának értékét az EMU a közvélemény számára történő népszerűsítésekor, amikor az EMU-t, az eurót és annak előnyeit vonzó „csomagként” igyekeznek eladni;

7. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az információs kampányt a kultúrához, a nyelvhez, az általános közvéleményhez és a különböző tagállamok polgárait aggasztó kérdésekhez kell igazítani, valamint ahhoz a kérdéshez, hogy az adott ország az euróövezet tagja-e, vagy részévé válik-e rövid időn belül vagy a távolabbi jövőben, vagy az euróövezeten kívül kíván-e maradni;

8. továbbra is támogatja a PRINCE-programot, és felszólít az erre rendelkezésre álló pénzeszközök növelésére; meggyőződése, hogy az Intézményközi Információs Csoport segítségével javítható az euróról szóló intézményközi párbeszéd; figyelmeztet arra, hogy a PRINCE-program alapját alkotó társfinanszírozás komoly problémákhoz vezethet az eurónak az új tagállamokban történő bevezetése során, és késleltetheti az euró bevezetését azokban az új tagállamokban, amelyek nem rendelkeznek a szükséges költségvetési eszközökkel;

9. úgy véli, fontos mérlegelni az eurót nem alkalmazó három régi tagállam – Dánia, Svédország és az Egyesült Királyság – polgárainak aggodalmait, és felkéri a Bizottságot azon tagállamok kormányainak segítségére, amelyek igyekeznek meggyőzni a szkeptikus közvéleményt, amennyiben ezek a kormányok így kívánják;

10. meggyőződése, hogy az Unió közelmúltban történt bővítése jelentős kihívást jelent az EMU és a közös valuta számára; úgy véli, hogy a Bizottságnak arra kell összpontosítania erőfeszítéseit, hogy segítse az új tagállamokat abban, hogy átfogó információs kampányok segítségével felkészítsék polgáraikat az euró átvételére; amennyiben az ilyen kampány már elkezdődött, ellenőrizni kell a végrehajtását, és rendszeres beszámolókat kell készíteni az euró átvételére vonatkozó nemzeti cselekvési tervek végrehajtásáról;

11. megjegyzi, hogy az árak két pénznemben történő feltüntetésének követelménye – például az euró bevezetése előtt legalább három hónappal, és a bevezetése után legfeljebb 12 hónappal – először, csökkentheti az emberek félelmét az euró által okozott áremelkedésektől, másodsor, nyomást gyakorolhat a vállalkozásokra és a szolgáltatókra, hogy az euróra való átváltást ne használják ürügyként az áremeléshez; úgy ítéli meg, hogy az árak két pénznemben történő feltüntetése – nemzeti jogi követelményként, vagy a kereskedelmi kamara önként vállalt magatartási kódexe vagy a gazdasági és társadalmi partnerek közötti megállapodás által – az euróövezet 12 országa közül sokban bizonyította hasznosságát az euró bevezetésekor;

12. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az új tagállamok közvéleményének az áremelkedéstől való félelmét; meggyőződése, hogy az euróövezet jelenlegi tagjainál látott jogellenes gyakorlatokkal és a túlzott mértékű felkerekítések eseteivel kapcsolatos tapasztalatokat fel kell használni az euróövezet jövőbeni belépőinél is a hasonló magatartások megakadályozása céljából; úgy ítéli meg, hogy az éves infláció és az euró bevezetése által okozott áremelkedés közötti különbséget el kell magyarázni valamennyi tagállam polgárainak;

2005. július 5., kedd

13. megjegyzi, hogy az új tagállamokban a régi tagállamokhoz képest több pénzügyi művelet készpénz- és nem elektronikus alapú; sürgeti a Bizottságot, a tagállamokat és a nemzeti jegybankokat, hogy az új tagállamok euróra való áttérésének előkészítésénél ezt vegyék figyelembe; arra ösztönzi őket, hogy használják fel az áttérést az elektronikus és a kártyával történő fizetések számának növelésére; meggyőződése, hogy a rövid távú kettős pénzforgalom a legjobb módszer új tagállamok sikeres áttéréséhez;
14. meggyőződése, hogy az euróra történt korábbi átálláskor szerzett know-how és legjobb gyakorlatok felhasználhatók az új tagállamok átállása, a következő bővítés, illetve az új felvételt kérő országok felkészítése során;
15. felhívja a Bizottságot, hogy tulajdonítson nagyobb fontosságot a társadalmi partnerekkel folytatott konzultációs eljárásoknak abból a célból, hogy figyelembe vegyék a nyilvánosság, illetve főként egyes társadalmi és gazdasági szervezetek igényeit;
16. kiegészítő finanszírozásra szólít fel az eurónak szentelt nemzeti fórum létrehozása tekintetében minden egyes tagállamban, a pénzügyminiszter felügyeletével és szoros együttműködésben a nemzeti jegybankokkal, mivel ez a rendszer korábban hasznosnak bizonyult; úgy véli az Uniónak elő kell mozdítani az „ikerintézményi” (twinning) projekteket, amelyek keretében a régi tagállamok a pénzügyminisztériumok szintjén és a jegybankokban; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen a bevált gyakorlaton alapuló különleges jelentést, és ösztönözze a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat helyi „panaszirodák” létrehozására, ahol bárki bejelentést tehet visszaélésekről, például az indokolatlan áremelkedésről;
17. felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el az Európai Parlament, a nemzeti parlamentek és a regionális és helyi hatóságok aktív szerepvállalásának fontosságát az euróra és az EMU-ra vonatkozó kommunikációs stratégia tervezésében és végrehajtásában; úgy véli, hogy ezen intézmények fellépései demokratikusabb párbeszédet eredményeznek a kommunikációs stratégiáról, amely még inkább tartalmazni fogja az emberek számára lényeges kérdéseket;
18. felkéri az EKB-t, hogy éves jelentésében vagy egy különleges jelentésben végezze el az euró átlagpolgároknak biztosított előnyei – az Európai Parlament által megvitatandó – éves mennyiségi elemzését, konkrét példákon keresztül bemutatva, hogy az euró használatának milyen pozitív hatása volt az emberek mindennapi életére;
19. kéri a Bizottságot, hogy végezzen különleges közvélemény-kutatást a KKV-k körében egész Európában, a közös valuta ebben az ágazatban való elfogadottságának felmérésére; hangsúlyozza az automatákat működtetők bevonásának fontosságát a kommunikációs és az átállási stratégiában, mivel lényeges szerepük van abban, hogy a polgárok a hétköznapi életben elfogadják az új érméket és bankjegyeket;
20. felhívja a banki ágazatot, hogy üzemeltessenek olyan pénzkadó automatákat, amelyek – mivel a készpénzes fizetések átlagban nem tesznek ki többet 15–20 euró-nál – több alacsony címletkategóriával látják el a fogyasztókat, hogy csökkentsék a bolttulajdonosok által a pénztárakban tartott készpénzösszeget és ezáltal a rablások kockázatát; megjegyzi ezenkívül, hogy így csökken annak a kockázata is, hogy a fogyasztók hamis pénzt kapjanak visszajáróként;
21. kéri a Bizottságot, hogy tegyen közzé az Európai Parlament által megvitatandó elemzést, a forgalomban lévő 500 eurós bankjegyek számának növekedéséről, amelyek kibocsátása a gazdasági szereplők részéről megnövekedett keresletnek köszönhetően 2005-ben megduplázódott és 190 millió bankjegyre nőtt; megérti az 500 eurós bankjegy, mint vagyoni letét előnyeit, azonban figyelmeztet az ilyen nagy értékű bankjeggyel együtt járó esetleges kockázatokra a pénzmosás és a bűnözés tekintetében;
22. tudomásul veszi az elektronikus kereskedelmi ügyletek arányának növekedését, és ezért megkérdőjelezi az 500 eurós bankjegy szükségességét, amelyet eredetileg az egyes tagállamokra jellemző fogyasztói szokások figyelembevételére indokolt;
23. sürgeti az EKB-t, hogy tegye közzé a különböző jegybankokhoz érkező, 500 eurós bankjegyek iránti igények megoszlását;

2005. július 5., kedd

24. sajnálatát fejezi ki a határokon átnyúló, euróban történő kiskereskedelmi fizetések még mindig magas költsége miatt, bár a határokon átnyúló, euróban történő fizetésekről szóló 2560/2001/EK rendelet⁽¹⁾ lényeges csökkentéseket vezetett be a határokon átnyúló standard euróátutalások díjaiban, és támogatja az Egységes Európai Fizetési Tértég létrehozását; kéri a Bizottságot, terjesszen elő átfogó jogszabályokat ezen a területen, és ragadja meg a lehetőséget az Unión belüli elektronikus fizetési rendszerek harmonizálására annak érdekében, hogy csökkentsék a költségeket, amelyeket általában a fogyasztók és a KKV-k viselnek; felhívja a figyelmet arra, hogy a rendszer hatékonysága a fogyasztók bizalmára épül, amelynek alapja a fogyasztói jogok elismerése;

25. üdvözli, hogy az EKB második generációs bankjegyeken dolgozik; meg van győződve arról, hogy az euró az elterjedtsége miatt különösen sebezhető a pénzhamisítással szemben, és ösztönzi az EKB-t, hogy legyen készenlétben és a bankjegyek új generációjának tervezésekor vegye figyelembe a jelenlegi tapasztalatot; úgy véli, lényeges, hogy az Europol és a tagállamok rendőrségei ezt a kérdést prioritásként kezeljék;

26. meggyőződése, hogy az euróról szóló intézményközi párbeszédet javítani lehet az Intézményközi Információs Csoporton keresztül; felkéri a Bizottságot, hogy továbbra is küldjön az Európai Parlamentnek negyedévente írásbeli tájékoztatást a PRINCE-programról;

27. megerősíti a 2005. május 12-én elfogadott, az Európai Unió⁽²⁾ tájékoztatási és kommunikációs stratégiájának végrehajtásáról szóló állásfoglalásában kifejtett azon szándékát, hogy elmélyíti a tárgyban folytatott intézményközi együttműködést egy évente megrendezendő vita segítségével, amely alapjául a Bizottság által előterjesztett jelentés szolgálna, és amelybe bevonnák a teljes és részleges hatáskörrel rendelkező bizottságokat és a Tanácsot is;

28. utasítja az elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ HL L 344., 2001.12.28., 13. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0183.

P6_TA(2005)0271

A környezeti technológiai uniós cselekvési terv

Az Európai Parlament állásfoglalása a technológia ösztönzésével kapcsolatban a fenntartható fejlődésért: környezetbarát technológiai közösségi cselekvési program az Európai Unió számára (2004/2131 (INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett közleményéről a technológia ösztönzésével kapcsolatban a fenntartható fejlődésért: környezetbarát technológiai közösségi cselekvési program az Európai Unió számára (COM(2004)0038),
- tekintettel az EK-Szerződés 6. és 174. cikkére, a Cardiff-folyamatra (az 1998. június 15–16-i cardiffi Európai Tanács következtetései) és a fenntartható fejlődési stratégiára (a 2001. június 15–16-i göteborgi Európai Tanács következtetései),
- tekintettel a lisszaboni stratégiára (a 2002. március 15–16-i barcelonai Európai Tanács következtetései),
- tekintettel a Fenntartható Fejlődési Világtalálkozóra és a johannesburgi Végrehajtási Tervre (2002),
- tekintettel a „Tiszta, Tudatos, Versenyképes: A környezeti szempontból hatékony innováció lehetőségei a lisszaboni folyamatban” című konferencia következtetéseire (a Környezetvédelmi Tanács 2004. október 14-i következtetései),
- tekintettel a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési programra⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 22-i 1600/2002/EK határozata a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program létrehozásáról (HL L 242., 2002.09.10., 1. o.).